

BISERIC'A si SCOL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literaria si economica.

Ese o data in septemana: Duminec'a.

Pretiuul abonamentului:	Pretiuul insertiunilor:	Correspondintiele si banii de prenumeratiune
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu	sè se adreseze la Redactiunea dela
" " " " jun. anu 2 „ 50 „	cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCOL'A“
Pentru Romani'a si strainetate pe anu 7 „ — „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	in Aradu, la institutul pedagogicu-teologicu
" " " " j. a. 3 „ 50 „		

Viéti'a si placerile ei.

„Eram teneru si plinu de viétiá. Numeram abia 18 ani. Traiam in cas'a parintésca incunjiuratu de amorulu si farmeculu, ce-lu posede loculu, in carele totu omulu petrece cele mai frumóse dile ale vietii sale. Aveam o multime de ilusiuni si sperantie, cari mi-infacisiau lumea cá unu locu de placere fara sfersitu, viitoriulu meu imbracatu in munti de aur, ér acea carare, ce o numimu viétiá, mi-se áretá preserata cu cele mai frumóse flori.

Ce dile frumóse, ce dile fericite! Unde mai sunteti voi astadi? De ce ati disparutu pentru totdeun'a lasandu in urm'a vóstra in loculu ace-lui visu dulce o trista realitate, in loculu placerii, durerea, in loculu bucuriei, grigea si necazulu.

Ce deosebire intre atunci si acum. Trei-dieci de ani me despartu de acelu timpu, dar tóte mi-s'au schimbatu, si placerea si bucuri'a au remasu pentru mine numai o simpla suvenire. Dar astfelu este viéti'a. In stadiulu de pregatire ni se infacisiéza frumósa si placuta, in realitate este inse unu lantiu de suferintie, o mare de durere. La fiacare pasu perdemu câte o ilusiune, ne parasesce câte o sperantia. Loculu acestor'a lu-ocupa pré iute grigea si necazulu, ér calea cea frumósa, ce ni se infacisiá odinióra pre-serata cu cele mai frumóse flori, o vedemu in celu mai scurtu timpu plina de spini si polomida.“

Astfelu ne vorbiá dilele trecute unu amicu alu nostru. Cuvinte grele, cuvinte ce merita atentiunea, si escitéza cugetarea.

Ei bine, ne am facutu detorinti'a, am resonatu asupra lor. Obiectulu este de importantia. In elu zace ascunsa cea mai mare taina, unu lucru, dela a carui drépta resolvire depinde viéti'a si fericirea fiacarui omu din lume.

Am consultatu esperienti'a propria, am privitu cu agerimea possibila lumea cu tóte partile ei. Am aflatu in adeveru multa durere, multa grige, multe necazuri. Ba chiar am vediatu, ca bucuri'a si placerea sunt o aparintia atât de rara, incât de cele mai multe ori disparu in faci'a multeloru suferintie, la cari este condemnatu omulu in acésta lume.

Ne amu pusu deci intrebarea, ce este viéti'a? Ne am inaltiatu cu mintea la Creatoriulu, si conform credintiei ce o avemu despre acea pré inalta Fiintia am aflatu, ca nu este rezultatulu unui capriciu, séu unei intemplári joculu, ce-lu vedemu in lume intre bucuria si intristare, intre placere si durere; ci in tóte se exprima o vointia mai pre sus de noi, se esecuta o sententia, carea facendu dreptate, resplatesce tuturor dupa faptele lor.

Nu este, nu póte fi creatu omulu pre pamentu, cá se suferé, si sè-se chinuéasca. Mintea si scriptur'a ne spunu, ca acea Fiintia prea inalta este Atotbuna. In urmare departe de noi se fia presupunerea, ca am fi potutu fi creati, ca se suferimu pre acestu pamentu.

Nu este omulu creatu si asediatu in locu pustiu si fara de viétiá. Locuinti'a lui este pre-pamentu, unde Creatoriulu a depusu intru prisosintia tóte acele bunuri, de cari omulu, creatur'a sa are trebuintia.

Astfelu viéti'a nu este si nu póte fi unu chinu, o durere; ci ea este unu bunu, unu daru primitu din man'a Creatoriului, prin care se pottem se ne inusimu prin propriiele nóstre puteri tóte cele ce ne sunt de trebuintia pentru bunastare, pentru fericirea temporalá si eterna.

Bunurile, de cari avemu inse trebuintia nu ne vinu de a gata. Aceste bunuri trebuie se ni le cascigamu noi insine prin o munca continua. In urmare de odata cu viéti'a ni se impunu cu necesitate o multime de detorintie, ér art'a de viétiá consta in implinirea prompta a

acestoru detorintie. In esecutarea acestui opu intempina apoi omulu o multime de pedeci, de cari nu putem scapá mai nici odata. Astfeliu viéti'a este o lupta continua. Dela modulu si tienut'a, dela energi'a si puterea, ce o desvólta cineva in acésta lupta depinde victori'a, respective sórtea si viitoriulu, ce-lu ascépta pre fiacare din noi.

In acésta lupta omulu nu este lasatu singuru de sine. Din contra elu este ajutat in totu momentulu si in tóte intreprinderile sale bune de man'a cea atot puternica a Acelui'a, carele l'a creatu.

Creatoriulu a datu apoi omului totu de odata si directiunea, dupa carea se vietuésca in lume. Omulu afla in cuventulu descoperitu alu lui Ddieu tóte acele principie, prin care sè se póta inaltia la fericire. In legea Domnului gasesce enumerate tóte acele detorintie, dela cari depinde fericirea lui temporalá si eterna. Astfeliu tóta viéti'a nóstra si tóta fericirea depinde dela modulu, cum ne scimu indeplini detorintiele impreunate cu viéti'a impuse fiacarui'a din noi din momentulu, in carele venimu in lume.

Tóta placerea, ce o afla omulu in viétia este in urmare numai consecinti'a implinirei detorintieloru nóstre.

Lips'a de norocu, séu capriciulu sortii, si-dicu cei mai multi, ne facu se intempinamu nenorociri, se induramu suferintie. Multu adeveru contine acésta asertiune mai cu séma in faci'a faptului, ca cei mai multi din noi ascépta totulu dela intemplan, totulu dela o sórte norocósa, totulu dela o minune, carea in momentu se-lu faca celu mai fericitu.

Ei bine, dar nu este asia. Fericirea nóstra nu este depusa in man'a unui norocu nemeritatu, in man'a unei intemplan, carea de de odata se ne faca fericiti. Din contra dupa scriptura si minte sórtea nóstra este depusa in manile nóstre.

Scrisu este, ca „de veti vrea si me veti ascultá bunatatile pamentului veti mancá, ér de nu veti vrea, si nu me veti ascultá, sabii'a ve va mancá pre voi.“*)

In urmare placerea séu intristarea, bucuri'a séu durerea, si tóte cele ce ne intempina in viétia sunt depuse in manile nóstre. Viéti'a este astfeliu, precum ni o facemu noi insine. Nu s'a vediutu nici odata omulu activu, bunu si dreptu, omulu, carele si-indeplinece detorintiele sale, nefericitu : tocma asia, precum nu s'a vediutu nici odata omulu reu, celu lenesiu, celu negligentu si preste totu celu ce nu-si indeplinesce detorintiele sale fericitu.

Éta dara, ca nedreptu este omulu, carele

cartesce asupra sortii sale, nefericitu este acel'a, carele le ascépta se-i vina tóte, cum dice proverbulu „mura in gura“, si carele si-increde sórtea si viitoriulu intemplan, séu unui norocu, carele nu-lu protoge, si nu-lu póte protegiá mai nainte de a abate elu insusi din mani, si a se face elu insusi caus'a si fauritoriulu norocului seu.

Multe sunt necazurile vietii, multe sunt nenorocirile, multe sunt durerile. Tóte acestea nu sunt altecv'a, decât o consecintia naturala a acelei usiurintie, carea lu-caracteriséza pre omu in genere, si carea lu-face se-si uite de sene, se-si neglige detorintiele sale, si sè-se tavalésca in noroiulu pecatelor.

In acelasi timpu altcum ni se infacisiéza omulu, carele scie se fia stepanu preste sene, si care posede tari'a si puterea de a esecutá si indeplini in totu momentulu detorintiele impreunate cu positiunea, ce o are in acésta viétia.

Pentru unu astfeliu de omu viéti'a este unu lantiu de placeri, ce nu voiescu a avé sfersitu. Omulu de acésta categoria privesce in relele, in pedecile, ce-lu intempina in lume, nesce lucruri naturali, nesce inpregiurári, cari i-escitéza activitatea si energi'a, si cari astfeliu suntu totu atáti'a factori, cari i-prepara bucuria in triumfulu, ce-lu elupta prin invingerea lor.

Da, reulu este o pedeca, dar o pedeca pre care mintea si energi'a omului totdeun'a o póte invinge. Si apoi in acésta invingere, in acestu triumfu gasesce muritoriulu cea mai mare placere a vietii. Relele din lume suntu multe si mari, cu atát mai dese ne suntu inse si ocasiunile de lupta, si in urmare si ocasiunile de invingere, de triumfu si de placere.

Astfeliu considerandu viéti'a din acestu punctu de vedere, uniculu postibilu conformu naturi nóstre, nu ni se aréta, cá o mare de valuri, ci tocma din contra cá unu adeveratu isvoru de placere si de o bucuria continua.

Ferice de omulu, carele scie se faca o astfeliu de intrebuintiare de viéti'a sa ! Elu gasesce in tóte lucrurile sale motivu de placere si bucuria. Elu afla in tóte placere, si astfeliu si-face insusi din viéti'a sa unu adeveratu paradisu.

(Va urmá.)

Nou'a ortografie romanésca.

Cu eliminarea alfabetului cirilic din scrierea nóstra care invalia mai multu, decât relevá limb'a romana, ¹⁾ si introducerea alfabetului latinu, s'a nascutu o mare confusiune si neunire

*) Isai'a XV. 14, 15.

¹⁾ T. Maiorescu, Critice, p. 77.

intre literati asupra modului de-a scrie limb'a romana cu litere latine. Acésta confusiune si neumire provine din cauza cà, alfabetulu latinu nu are destule litere pentru esprimarea tuturor sunetelor ce compun vorbirea romanésca, nu are litere proprii pentru siepte sunete. De aici apoi feliurite moduri de-a inlocuí lips'a acestor litere, diferite sisteme de ortografie. Numai intre literati avem pana acum trei mai principale sisteme de ortografie. Unii sunt etimologisti, cari pretindu cà in scriere au se se observeze legile gramaticii si etimologiei, fora privire la legile eufoniei, cà adeca trebuie a scrie cuvintele, cu literile cu care sunt scrise in cuvintele originale latine, lasand cetitoriului a-le pronunciá dupa placu. De aici pronunci'a cea rea la romanii din coci de Carpati, mai vertosu la cei din Ungaria. Altii sunt fonetistii, cari staruiescu se se scrie limb'a asia cum se pronuncia, abstractie facandu de pronunci'a stricata si corupta, introducendu órecare semne pentru inlocuirea literilor, ce lipsescu in alfabetulu latinu, pentru esprimarea sunetelor romanesci. Altii in fine sunt cari tindu a impacá celea doue sisteme, spre a conservá dupa putintia si etimologi'a latina si pronunci'a romana, pe acestia i putemu numí fonetici-etimologisti.

Societatea academi'ca romana la inceputu adoptá si ea pentru publicatiunile sale literarie ortografi'a etimologica. De órece insa acésta sistema de ortografie nu potú prinde radacini in Romania, si chiar majoritatea membrilor academei urmara in scrierile loru o alta ortografie, academi'a actuala o parasí, si in sesiunea din anulu 1880 si din anulu curentu ea admisá si primí sistem'a de ortografie *fonetico-etimologica*. Raportorulu comisiunei academice, insarcinata cu reformarea ortografiei, Dlu Maiorescu caracteriséza nou'a ortografie astfeliu: „Pe candu ortografi'a de pana acum a academei romane erá intemeiata pe unu etimologismu temperatu prin concesiuni fonetice, *ortografi'a propusa in proiectulu de facia este intemeiata pe unu fonetismu temperatu prin necesitati etimologice*.“

Avemu dara o noua ortografie romanésca, stabilita de cea d'antai auctoritate competinta a regulá scrierea limbei nóstre, de academi'a romana. Totu ce remane de doritu este, ca precum membrii academei au sciutu se subordineze fiecarele convictiunile sale filologice in interesulu unitatii scrierei nationale, asia si noi, cari ne-am deprinsu a urmá ortografi'a Cipariana séu a lui Maiorescu, trebuie acum se ne desfacemu de acea deprindere scolastica si inchinandune maretiiului principiu de unitate in scrierea dulcei limbi romanesci, se imbraeisiamu si noi ortografi'a academei romane.

A rivni si mai departe pentru unu etimologismu puru, ori pentru fonetismu puru, este egalu cu a sustiené si pe viitoriu anarhi'a si confusiunea in ortografi'a limbei nóstre. „In starea lucrurilor de astadi, dice eruditulu nostru Hasdeu, nu e posibilu in ortografie unu fonetismu puru, càci fiecare individu ar avé atunci de-a aplicá pe hartie idiosincrasiele sale personale de pronunciare, — nici etimologismu puru, de vreme ce derivatiunea cuvintelor in ori-ce limba este in cea mai mare parte necunoscuta séu controversabila.“ (Anale, seri'a II. vol. I. pag. 30).

Este adeveratu, academi'a nu ni-a datu o sistema de ortografie definitiva, si de aceea vor fi dicand unii cà, pentruce se adópte ei o ortografie provisorie, pe care academi'a, mane, poi-mane o va schimbá érase? Pe noi insa tocmai acésta stare provisorie trebuie se ne multumésca mai multu, càci limb'a fiind supusa la modidificatiuni, provocate de progresele si desvoltarea ei, acestea, negresitu vor trage si trebuie se traga dupa sine si modificarea scrierei séu a ortografiei. Cu privire la acestu momentu importantu éta ce dice Dlu V. A. Urechia secretariulu academei, in raportulu cetitu in siedinti'a solemná dela 6 Aprile a. c. „Cu buna séma academi'a nu are pretensiunea se fi facutu o lucrare in totulu deplinita si definitiva; dar acésta pretensiune de-ar ave-o, ar fi tocmai in defavórea maturitatii sale. Nu odata s'a repetitu in sinulu academei convingerea, cà *numai acele limbi remanu nemutabile care si-au perdutu ori-ce vitalitate*. Timpulu va schimbá de siguru multe din conclusiunile ce ati datu la lucrarea ortografiei, *càci aceste prefaceri, semne caracteristice a mergerei inainte a natiunei, vi le va impune vitalitatea nóstra neindoiósa nationala*.“

„Terminandu lucrarea asupra ortografiei, fora de-a inchide in modu autoritaru campulu controverselor filologice, academi'a a fostu preocupata numai de dorinti'a de-a lasá limbei deplin'a libertate destulu ca ea se nu fie intreputa de fugacele cursieru alu propasirei. Si cand memorezu despre intielépt'a neincatenare a controverselor filologice, sum datoriu a aminti publiculu o fapta cu totulu in laud'a academei. Dvóstra ati sacrificatu cei mai multi convictiuni teoretice asupra limbei, numai de dorinti'a ca, prin unu compromis intieleptu, se ajungemu la órecare uniformitate in scriere, càci cu totii am fost si suntemu spariati de consecintiele rele pentru unitatea nationala ce decurgu din nemarginit'a diversitate a scrierei limbei romanesci. Daca in ordinea morala *tot capita tot sensus* e fatala societatii, apoi cand e vorb'a de limba, acést'a este ucigátóre in ordinea natio-

acestoru detorintie. In executarea acestui opu intempina apoi omulu o multime de pedeci ,de cari nu potemu scapá mai nici odata. Astfeliu viéti'a este o lupta continua. Dela modulu si tienut'a, dela energi'a si puterea, ce o desvólta cineva in acésta lupta depinde victori'a, respective sórtea si viitoriulu, ce-lu ascépta pre fiacare din noi.

In acésta lupta omulu nu este lasatu singura de sine. Din contra elu este ajutatu in totu momentulu si in tóte intreprinderile sale bune de man'a cea atot puternica a Acelui'a, carele l'a creatu.

Creatoriulu a datu apoi omului totu de odata si directiunea, dupa carea se vietuésca in lume. Omulu afla in cuventulu descoperitu alu lui Ddieu tóte acele principie, prin care sè se póta inaltia la fericire. In legea Domnului gasesce enumerate tóte acele detorintie, dela cari depinde fericirea lui temporalá si eterna. Astfeliu tóta viéti'a nóstra si tóta fericirea depinde dela modulu, cum ne scimu indepliní detorintiele impreunate cu viéti'a impuse fiacarui'a din noi din momentulu, in carele venimu in lume.

Tóta placerea, ce o afla omulu in viétia este in urmare numai consecinti'a implinirii detorintieloru nóstre.

Lips'a de norocu, séu capriciulu sortii, si-dicu cei mai multi, ne facu se intempinamu nenorociri, se induramu suferintie. Multu adeveru contine acésta asertiune mai cu séma in faci'a faptului, ca cei mai multi din noi ascépta totulu dela intemplare, totulu dela o sórte norocósa, totulu dela o minune, carea in momentu se-lu faca celu mai fericitu.

Ei bine, dar nu este asia. Fericirea nóstra nu este depusa in man'a unui norocu nemeritatu, in man'a unei intemplari, carea de de odata se ne faca fericiti. Din contra dupa scriptura si minte sórtea nóstra este depusa in manile nóstre.

Scrisu este, ca „de veti vrea si me veti ascultá bunatatile pamentului veti mancá, ér de nu veti vrea, si nu me veti ascultá, sabii'a ve va mancá pre voi.“*)

In urmare placerea séu intristarea, bucuri'a séu durerea, si tóte cele ce ne intempina in viétia sunt depuse in manile nóstre. Viéti'a este astfeliu, precum ni o facemu noi insine. Nu s'a vediutu nici odata omulu activu, bunu si dreptu, omulu, carele si-indeplinece detorintiele sale, nefericitu : tocma asia, precum nu s'a vediutu nici odata omulu reu, celu lenesiu, celu negligentu sí preste totu celu ce nu-si indeplinesce detorintiele sale fericitu.

Éta dara, ca nedreptu este omulu, carele

cartesce asupra sortii sale, nefericitu este acel'a, carele le ascépta se-i vina tóte, cum dice proverbulu „mura in gura“, si carele si-increde sórtea si viitoriulu intemplarii, sèu unui norocu, carele nu-lu protoge, si nu-lu póte protegiá mai nainte de a abate elu insusi din mani, si a se face elu insusi caus'a si fauritoriulu norocului seu.

Multe sunt necazurile vietii, multe sunt nenorocirile, multe sunt durerile. Tóte acestea nu sunt altcev'a, decât o consecintia naturala a acelei usiurintie, carea lu-caracteriséza pre omu in genere, si carea lu-face se-si uite de sene, se-si neglige detorintiele sale, si sè-se tavalésca in noroiulu pecateloru.

In acelasi timpu altcum ni se infacisiéza omulu, carele scie se fia stepanu preste sene, si care posede tari'a si puterea de a executá si indeplini in totu momentulu detorintiele impreunate cu positiunea, ce o are in acésta viétia.

Pentru unu astfeliu de omu viéti'a este unu lantiu de placeri, ce nu voiescu a avé sfersitu. Omulu de acésta categoria privesce in relele, in pedecile, ce-lu intempina in lume, nesce lucruri naturali, nesce inpregiurári, cari i-escitéza activitatea si energi'a, si cari astfeliu suntu totu atáti'a factori, cari i-prepara bucuria in triumfulu, ce-lu elupta prin invingerea loru.

Da, reulu este o pedeca. dar o pedeca pre care mintea si energi'a omului totdeun'a o póte invinge. Si apoi in acésta invingere, in acestu triumfu gasesce muritoriulu cea mai mare placere a vietii. Relele din lume suntu multe si mari, cu atát mai dese ne suntu inse si ocaasiunile de lupta, si in urmare si ocaasiunile de invingere, de triumfu si de placere.

Astfeliu considerandu viéti'a din acestu punctu de vedere, uniculu postibilu conformu naturi nóstre, nu ni se aréta, cá o mare de valuri, ci tocma din contra cá unu adevératu isvoru de placere si de o bucuria continua.

Ferice de omulu, carele scie se faca o astfeliu de intrebuintiare de viéti'a sa! Elu gasesce in tóte lucrurile sale motivu de placere si bucuria. Elu afla in tóte placere, si astfeliu si-face insusi din viéti'a sa unu adevératu paradis.

(Va urmá.)

Nou'a ortografie romanésca.

Cu eliminarea alfabetului cirilicu din scrierea nóstra care invalia mai multu, decât relevá limb'a romana, 1) si introducerea alfabetului latinu, s'a nascutu o mare confusiune si neunire

*) Isai'a XV. 14, 15.

1) T. Maiorescu, Critice, p. 77.

intre literati asupra modului de-a scrie limb'a romana cu litere latine. Acésta confusiune si neunire provine din cauza că, alfabetulu latinu nu are destule litere pentru esprimarea tuturor sunetelor ce compun vorbirea romanésca, nu are litere proprii pentru siette sunete. De aici apoi feliurite moduri de-a inlocuí lips'a acestor litere, diferite sisteme de ortografie. Numai intre literati avem pana acum trei mai principale sisteme de ortografie. Unii sunt etimologisti, cari pretindu că in scriere au se se observeze legile gramaticii si etimologiei, fora privire la legile eufoniei, că adeca trebuie a scrie cuvintele, cu literile cu care sunt scrise in cuvintele originale latine, lasand cetitoriului a-le pronuncia dupa placu. De aici pronuncia cea rea la romanii din coci de Carpati, mai vertosu la cei din Ungaria. Altii sunt fonetistii, cari staruiescu se se scrie limb'a asia cum se pronuncia, abstractie facandu de pronuncia stricata si corupta, introducendu órecare semne pentru inlocuirea literilor, ce lipsescu in alfabetulu latinu, pentru esprimarea sunetelor romanesci. Altii in fine sunt cari tindu a impacá celea doue sisteme, spre a conservá dupa putintia si etimologi'a latina si pronuncia romana, pe acestia i putemu numi fonetici-etimologisti.

Societatea academica romana la inceputu adoptá si ea pentru publicatiunile sale literarie ortografi'a etimologica. De órece insa acésta sistema de ortografie nu potú prinde radacini in Romania, si chiar majoritatea membrilor academiei urmara in scrierile lor o alta ortografie, academi'a actuala o parasí, si in sesiunea din anulu 1880 si din anulu curentu ea admisá si primí sistem'a de ortografie *fonetico-etimologica*. Raportorulu comisiunei academice, insarcinata cu reformarea ortografiei, Dlu Maiorescu caracteriséza nou'a ortografie astfeliu: „Pe candu ortografi'a de pana acum a academiei romane érá intemeiata pe unu etimologismu temperatu prin concesiuni fonetice, *ortografi'a propusa in proiectulu de facia este intemeiata pe unu fonetismu temperatu prin necesitati etimologice*.“

Avemu dara o noua ortografie romanésca, stabilita de cea d'antai auctoritate competinta a regulá scrierea limbei nóstre, de academi'a romana. Totu ce remane de doritu este, ca precum membrii academiei au sciutu se subordineze fiecarele convictiunile sale filologice in interesulu unitatii scrierei nationale, asia si noi, cari ne-am deprinsu a urmá ortografi'a Cipariana séu a lui Maiorescu, trebuie acum se ne desfacemu de acea deprindere scolastica si inchinandune maretiiului principiu de unitate in scrierea dulcei limbi romanesci, se imbraeicismu si noi ortografi'a academiei romane.

A rivni si mai departe pentru unu etimologismu puru, ori pentru fonetismu puru, este egalu cu a sustiené si pe viitoriu anarchi'a si confusiunea in ortografi'a limbei nóstre. „In starea lucrurilor de astadi, dice eruditulu nostru Hasdeu, nu e posibilu in ortografie unu fonetismu puru, căci fiecare individu ar avé atunci de-a aplicá pe hartie idiosincrasiele sale personale de pronuncia, — nici etimologismu puru, de vreme ce derivatiunea cuvintelor in ori-ce limba este in cea mai mare parte necunoscuta séu controversabila.“ (Anale, seri'a II. vol. I. pag. 30).

Este adevveratu, academi'a nu ni-a datu o sistema de ortografie definitiva, si de aceea vor fi dicand unii că, pentrece se adópte ei o ortografie provisorie, pe care academi'a, mane, poi-mane o va schimbá érași? Pe noi insa tocmai acésta stare provisorie trebuie se ne multumésca mai multu, căci limb'a fiind supusa la modidificatiuni, provocate de progresele si desvoltarea ei, acestea, negresitu vor trage si trebuie se traga dupa sine si modificarea scrierei séu a ortografiei. Cu privire la acestu momentu importantu éta ce dice Dlu V. A. Urechia secretariulu academiei, in raportulu cetitu in siedinti'a solemná dela 6 Aprile a. c. „Cu buna séma academi'a nu are pretensiunea se fi facutu o lucrare in totulu depliná si definitiva; dar acésta pretensiune de-ar ave-o, ar fi tocmai in defavórea maturitatii sale. Nu odata s'a repetitu in sinulu academiei convingerea, că *numai acele limbi remanu nemutabile care si-au perditu ori-ce vitalitate*. Timpulu va schimbá de siguru multe din conclusiunile ce ati datu la lucrarea ortografiei, *căci aceste prefaceri, semne caracteristice a mergerei inainte a natiunei, vi le va impune vitalitatea nóstra neindoiósa nationala*.“

„Terminandu lucrarea asupra ortografiei, fora de-a inchide in modu autoritaru campulu controverselor filologice, academi'a a fostu preocupata numai de dorinti'a de-a lasá limbei deplin'a libertate destulu ca ea se nu fie intre-cuta de fugacele cursieru alu propasirei. Si cand memorezu despre intielépt'a neincatenare a controverselor filologice, sum datoriu a aminti publiculu o fapta cu totulu in laud'a academiei. Dvóstra ati sacrificatu cei mai multi convictiuni teoretice asupra limbei, numai de dorinti'a ca, prin unu compromis intieleptu, se ajungemu la órecare uniformitate in scriere, căci cu totii am fost si suntemu spariati de consecintiele rele pentru unitatea nationala ce decurgu din nemarginit'a diversitate a scrierei limbei romanesci. Daca in ordinea morala *tot capita tot sensus* e fatala societatii, apoi cand e vorb'a de limba, acést'a este ucigátore in ordinea natio-

nala. Academi'a a fost catva timpu negresitu si ea icón'a fidela a societatii prin diversitatea de scriere a membrilor ei. Condusa de Augustulu ei presiedinte de onóre, (Regele Carolu I.) academi'a a probatu in sa de doi ani de dile, cà interesulu nationalu va prevalá totdeauna in sinulu ei si cà acestui interesu fie care din noi si-scie subordiná convinctiunile sale filologice . . . .“ *Natiunea are asiadar astadi formulate, fora pre-judecarea progreselorui vütóre regulele scrierei limbei sale*; totu ce remane de doritu este ca aceste se pasiésca peste pragulu incintei acestui institutu, se fie adoptate in data de .gubernu, si mai cu séma impuse publicatiuniloru didactice. Asemene va trebui se se procéda ori decateori academi'a, prin o noua conclusiune ar aduce vr'o prefacere la regulamentulu ortograficu de astadi, càci in ca odata, dv. nu l'ati otaritu nemutabilu si eternu.“

Nici unu romanu, literatu ori neliteratu, asiadar nu póte fi dispensatu de-a se supune concludeloru academiiei. Cãmpulu cercetariloru filologice remane liberu si de aci nainte pentru totu literatulu, dar nu pretinda nimene ca, in scrierea limbei sale, natiunea romana se urmeze si se se inchine unei *auctoritati personale*, cand in capulu miscarei literarie ea are astadi o *auctoritate colectiva*, academi'a romana, constituita din cei mai demni si mai ilustru barbatu, ce are natiunea nóstra!

Si noi constatamu cu deplina multumire cà, decandu ilustrulu d. T. Maiorescu a pusu in evidintia dificultatile si deteriorarile, ce intimpina limb'a si scrierea romanésca prin sistem'a etimologica, ortograf'a puru etimologica, chiar la noi din coci de Carpati, pierde din ce in ce mai multu din terenulu ocupatu. In Brasiovu, Sibiu si Caransebesiu, au imbracisiatu deja mai de nainte form'a de scriere, ce-ii unesce cu fratii din colo de Carpati, si avemu firma credintia, cà nici Aradulu, Blajulu, Beiusiulu, precum si alte centre de cultura romanésca nu vor intardiá de-a-se pune in unire nationala, prin uniformitatea in scrierea limbei nóstre.

In Romania, Maiestatea Sa Regele Carol I, prin unu decretu cu data de 15 Martiu, a impusu in modu obligatoriu ortograf'a academiiei atátu in scóle catu si in tóte càrtile didactice. Acestu esemplu datu dela inaltimea tronulu Maiestatii Regale, dorimu ca se fie imitatu si de autoritatile nóstre bisericesci si scolastice, in tóte partile locuite de romani! Invetiamentulu poporalu, si in deosebi studiulu limbei materne, suntemu siguri, va fi fórté usioratu prin adoptarea si introducerea reguleloru ortografiei romane stabilite de academiia.

Pergamentulu incoronarii Regelui Carol alu Romaniei.

Noi Carol I. Rege alu Romaniei, condusu de man'a lui Dumnedieu si de destinile vitézului si intieptului poporu romanu, amu facutu, in 10/22 Maiu, 1866, intrarea Nóstra in Bucuresci. Vocea poporului Ne-a chiamatu la Domni'a tieriloru unite Moldov'a si Tiér'a Romanésca prin plebiscitulu de la 8/20 Apriliu 1866 (in diu'a aniversala a nascerei Nóstre de la 8/20 Apriliu 1839) si prin votulu datu de Adunarea electiva la 1/13 Maiu acelasi anu.

Asigurandu natiunii romane, prin Constitutiunea de la 30 Iuliu 1866, libertatile si drepturile sale, Noi amu pututu trece, in fruntea acestui poporu, prin dile de nevoi invengindu tóte greutatile, astfelu ca, la 1877 Maiu 10/22, Corpurile legiuitóre au proclamatu independintia tieriei.

Curendu apoi, Dumnedieu, care singuru da victoriele, a condusu ostirea nóstra peste Dunare in 17 Iuliu 1877 si drapelele nóstre s'au incununatu de lauri la Calafatu, Nicopole, Rahova, Smardann, Griviti'a, Opanez, si, in 28 Noembre acelasi anu, prin luarea Plevnei, facendu cá vechi'a vitejie romanésca se consacre pe campiele Bulgariei votulu unanimu alu Adunariloru.

Sangele generosu romanescu, versatu pentru aperarea si independintia patriei, a afluat resplatierea sa in diu'a de 14/26 Martie 1881. Adunariile legiuitóre, in dorintia de a da Statului romanu, nascutu din contopirea principatelor Moldov'a si tier'a Romanésca, o asigurare si mai deplina si o manifestare si mai stralucita a individualitatii sale, au proclamatu intrarea Romaniei intre Regatele Europei.

Tiér'a intréga, represintata de Senatu si de Adunarea Deputatiloru, inotiti de membrii din tóte corpurile constituite ale tieriei, de inaltele Curti de Casatiune si Compturi, de Academi'a Romana, de represintatii Universitatiloru din Bucuresci si Iasi si ai tuturoru scóteloru de tóte gradele, de delegatiuni comunale, urbane si rurale, cum si de tóte corporatiunile de meseriasi si de numeróse societati din diversele directiuni ale culturai nationale, s'au adunatu astadi 10/22 Maiu 1881, in fati'a altariului santu alu Metropoliei din Bucuresci, si au asistatu cu Noi Carol I. Rege alu Romaniei, cu Regin'a Elisabet'a, iubita Nóstra sotie, cu iubitul Nostru frate Leopold, principe heriditaru de Hohenzollern, impreuua cu nepotii Nostri Ferdinandu si Carol, la rugaciunile de santire cu care I. P. S. Mitropolitu si primatu Calinicu Miclescu, I. P. S. Mitropolitu alu Moldovei si Sucevei Iosif, toti P. P. S. S. Episcopi de Eparchii si inaltulu cleru metropolitanu, au binecaventatu corónele ce ne aduce Tiér'a, embleme pretiósé pentru Noi de stabilitate si de independintia a patriei.

Corón'a Regala, pe care Tiér'a o pune astadi pe fruntea Nóstra, este facuta in arsenalulu óstei din otielulu unni tunu luat de la neamicu la Plevn'a in diu'a de 28 Noembre 1877, si este stropita cu sangele eroiloru caduti pentru independintia. Corón'a de aur, ce Tiér'a pune astadi pe fruntea primei sale Regine, nu e impodobita cu petri scumpe, dara faptele reginiloru, cari voru purta simpl'a corón'a de aur a Reginei Elisabeta voru face stralucirea ei.

Pentru ca neuitata se fie secoleloru viitóre amintirea dilei de 10/22 Maiu, subsemnat'am in alu cincispediecele anu alu domniei Nóstre acestu docu-

mentu, la sant'a Metropolie din Capital'a N'otra Bucuresci, impreuna cu Regin'a Elisabeta, iubit'a N'otra sotie, si cu iubitulu Nostru frate Leopold, in fati'a Tierii adunate la marea serbare nationala a consacrarii proclamatiunii Regatului Romaniei si Amu ordonatu ca de acestu actu se se acatie marele nostru sigiliu regal, contra semnandu-lu Ministrii Nostri secretari de statu si primindu comemorativ'a supscriere, a domniloru Presiedinti ai Corpurilor legiuitoare ale I. I. P. P. S. S. Metropolitii si a Presiedintelui Inaltei Curti de Casatiune. Urméza subscierile.

D i v e r s e .

* **Recunoscintia regéscá M. S. Imperatulu si regele Franciscu Iosifu I a adresatu catra ministrulu-presiedinte alu Ungariei dlu C. Tisza urmatórea scri-sóre autografa:**

„Scumpulu meu Tisza! Splendidele dile de serbatóre ale casatoriei fiului Meu, a clironomului, care a umplutu anim'a mea de tata si intréga mea familia de bucuria, asemenea si entusiasmat'a si sincer'a cordialitate, cu care au fostu primiti dilele trecute copii mei in Bud'a-Pest'a, Mi ofere de nou o binevenita ocasiune de a Mi esprime recunoscint'a Mea iubitei Mele Ungarii si cu deosebire fideliloru locuitori ai capitalei,“

„Nenumeratele manifestari ale unei iubiri adeverate si ale unei alipiri fidele, caldurósele felicitari ale corporatiuniloru, comuneloru si ale singurateciloru, serbarile ce au avutu locu cu acésta ocasiune, fundatiunile filantropice si pretiósele daruri probédia, ca natiunea a intielesu cu unu corectu sentimentu patrioticu indoit'a inportant'a si inalt'a insemnatate a acestei aliantie de casatorire, pentru ca contandu pe provedinti'a divina, nutrescu firm'a credintia, ca sant'a aliantia incheiata este o sorginte nesecata de bucuria si fericire nu numai pentru famili'a mea, ci ca ea prin renoita cimentare a legaturei ce exista de secolu intre cas'a mea si intre popórele monarchiei, va aduce pana in cele mai departate timpuri binecuvéntare si multiamire pentru tierile corónei Mele ungare.“

„Tóte aceste manifestari ale iubirei si ale fidelitatii mostenite sunt nepretiuite pentru Mine, precumu si pentru Regin'a si copii Nostrii; in ele afflu Eu resplat'a cea mai placuta pentru ingrijirile Mele parintesci, si din acestu motivu te insarcinediu si cu acésta ocasiune, a face cunoscutu in tóta tier'a, in totu loculu si fiacaruia recunoscint'a n'otra cea mai intima si caldurósa.“

Vien'a 24 Maiu 1881.

Franciscu Josifu m. p.

* **Sessiunea Corpuriloru legiuitoare ale Ungariei s'a inchisu in 2 Iunie prin unu discursu de tron pronunciatu de Maiestatea Sa. In acestu discursu se enumera rezultatele obtienute pre terenulu legislatiunii, in decursulu sesiunei espirate, se amintescu cu plăcere ovatiunile de loialitate intemperate cu oca-siunea cununii Altetii Sale, principelui de coróna; ér cu privire la politic'a estena Maiestatea Sa constata, ca intrebarile, nelinistitórie ce s'au ivitu pana acum între puteri s'au aplanatu pre cale pacinica, si astfelu este o garantia de o pace durabila.**

* **Congresulu nationalu alu bisericeii serbe se va conchiamá, precumu scriu foile, inca in decursulu acestui anu in o sesiune scurta, pentru a resolvi unele agende urgente, ér dupa aceea se va disolvá pentru cá se-se faca alegeri noue pentru congresulu, carele se va inuruni pentru deplinirea postului de patriarhu.**

* **Principele Serbiei Milanu se ascépta pre diu'a de 7 Iunie la Berlin, cá se prepare terenulu pentru ridicarea Serbiei la rangulu de regatu.**

* **Grindina mare a cadiutu Duminec'a trecuta preste comunele Gyorok, Minisiu, Cladov'a si Cuvinu, facendu daune fórté mari. Se vede, ca anulu acest'a inca vomu avé multe tempestati. Astfelu ne tienemu de detorintia a aminti, ca contra acestui reu, ca si in contra focului se póte ajutá prin ascuratiune. De aceea recomandamú tuturoru ascurarea contra focului si grindinei, cá astfelu se ne potemn ingradi contra acestoru calamitati pustietórie.**

* **Accidentu infioratoriu s'a intemplat pe lini'a ferata dintre Orade si Püspök-Ladány. In nóptea de 3 Iunie s'au lovitú trenulu ce veniá de catra Orade cu trenulu, care veniá dela Debretienu. Multi dintre pasageri au fost raniti. Mórte inse nu s'a intemplat.**

* **Sessiunea viitória a corpuriloru legiuitoare ale Ungariei este conchiamata prin unu decretu alu Maiestátii Sale pre diu'a de 24 Septemvrest. n. a. c.**

* **Invetiatorii scóleloru primare din Romani'a s'au indetoratu prin o ordinatiune a ministrului de culte si instructiune publica se predea in viitoriu lectiuni de carte calarasiloru si dorobantiloru in tóte Joi'a si Duminec'a dupa amédi dupa esirea din biserica in timpu de doue óre.**

* **O scrisóre a Regelui Romaniei. M. S. Regele a adresatu dlui Dimitrie Bratianu, presiedintele consiliului de ministri, urmatórea scrisóre:**

Scumpulu Meu presiedinte alu consiliului,

Cu ocasiunea serbarei incoronarei, Ni s'au marturitu, Reginei si Mie, sentiemintele cele mai sincere, cele mai nobile si mai dúiose, ale iubitului Nostru poporu. Pe langa delegatiunile venite din tóta tier'a in capitala spre a Ne esprimá urarile lor, in diu'a de 10 Maiu, am primitu, prin telegrame si prin adrese, prin dedicari literare si muzicale, numeróse felicitari din fie care orasiu, din fiecare satu. Acést'a este dovad'a viua cât Romani'a intréga a impartasitu cu capital'a n'otra sentimentele de multiumire si de patriotica mandrie, cari faceau in aceea di a salta peptulu fiecarui Romanu, vediendu ca a Tot-Puterniculu ne-a ajutatú noua, cesti de astadi, a incorona visulu celu mai scumpu alu natiunei. Am fost cu deosebire fericitu ca iubitulu Meu frate si tinerii Mei nepoti, si densii strensi legati cu totu ce simte si misca acésta tíera, S'au afflatu printe Noi in aceste solemne dile si au avutu inainte priveliscea increderei si afectiunei, cu care Romani'a, fara deosebire, inconjóra Coróna N'otra, castigata cu munca si sacrificii barbatesci.

Am dori se Ne exprimam multiumirea directu si fie-caruia in parte; regretam cá acést'a Ne este peste putintia in fati'a nefarsiteloru manifestatiuni ce Ni s'au adusu. Te rugam dar pe d-ta, d-le presiedinte alu consiliului, se fi intrepertulu Nostru catra tóte corpurile si autoritatile Statului, catra persónele de tóte starile, atât pamenteni cât si streni, cari au unitu bucuri'a lor cu bucuri'a generala a tierii, si se le areti la toti ca amintirea acestoru

serbari nationale si a dovediloru de dragoste, catra Noi, cari le au insotitu, va remanea eternu viue in inimile Nostre recunoscătoare. Primesce, Te rogu, cu acésta ocaziune, incredintiarea stimei si afectiunei ce-Ti pastreza. 15 Maiu, 1881. Carol.

* **D. presiedinte** alu consiliului de ministri alu Romaniei adresase M. M. L. L. Regelui si Reginei urmatórea scrisóre, prin care Le supunea felicitarile ce primise pentru Maiestatile Loru :

Sire, Dómna! Fie-mi permis a pune respectuosu sub ochii Maiestatiloru Vóstre númerocele telegrame adresate primului ministru, cu ocaziunea lui 10 Maiu, din tíera, din mai multe State ale Europei si din America. Tóte saluta cu bucurie incoronarea Maiestatiloru Vóstre, si exprima atât'a incredere in viitorulu Romaniei in cât coprinsulu loru pare că ar fi unu echou alu cuvintelor datatóre de viétia, rostite in diu'a de 10 Maiu de Maiestatea Vóstra, Sire.

Sire, Dómna! Clerulu, reprezentantii tiei, alaturea cu reprezentantii puteriloru streine, tóte corpurile Statului, corporatiunile, delegatii judetieloru, delegatii comunelor urbane si rurale, veteranii dela 48, deputatii divanuriloru ad-hoc, ranitii resboiului independintiei, mii si mii de cetatieni veniti din tóte unghiurile tiei, se imbulziau pe délulu Mitropoliei, in jurulu Tronuriloru, setosi de a vedea si saluta pe Rege si pe Regina in diu'a solemnă a incoronarei. Mare si scumpa Romaniloru a fost, este si va fi, acea di, di memorabila intre tóte, si datorita inimiei de aur si vointiei de fieru, cari, radiindu dupa inaltimea Tronuriloru, se resfrangeau pe corónele regale, imaginea virtutiloru Maiestatiloru Vóstre, simbolulu glorificarei némului romanescu.

Sire, Dómna! Prin vointi'a nestramutata, ce da credinti'a, si prin iubirea unei duióse mame, cu care ati incinsu Romani'a, ati maritu simtibilitatea si energi'a poporului roman, si l'ati ridicatu la o inaltime unde lumea intréga lu-privesce cu admiratiune, gasindu in trinsulu trasurile caracteristice ale poporului rege.

Sire! Prin eroismulu, cu care in fruntea ostentiloru romani ati uimitu popórele cele mai brave, ati facutu din stranepotii eroiloru nostri strabuni eroii timpuriloru moderni. Marea opera nationala, pentru care gloriosii Maiestatiei Vóstre predecesori ca leii au luptatu cincispredece secolu, ati seversit'o in câtiva ani — o repetu si aci, Sire, in cincispredece ani ati traitu si ne-ati facutu se traim cincispredece secolu.

La 10 Maiu 1866, Romani'a a intimpinatu pe Alesulu seu cu Coróna lui Stefan-celu-Mare alu Moldovei si a lui Mihaiu-Vitézulu alu Munteniei. La 10 Maiu 1881, geniulu mintiei s' alu inimiei Maiestatiei Vóstre i-a datu putinti'a a Ve oferi, Sire, Corón'a Regatului Roman, Coróna faurita, facuta din fulgerile resboiului roman, care a recuceritu independenti'a Romaniei si a asigurat emanciparea intre-gului orientu europénu.

Sire, Dómna! Numele Maiestatiloru Vóstre sunt adencu separte si pururea voru remanea nesterse in inimile Romaniloru si in memori'a omenirei. Bucuresci, 12/24 Maiu, 1881. Alu Maiestatiloru Vóstre, prea plecatu, prea recunoscetoriu, si prea devotatu servitoru. D. Brat i a n u.

* **O dispusetiune comitatensa laudabila in caus'a scolara.** Ilustritatea Sa Domnulu Pogány comitele supremu din comitatulu Uniadorii, sub 10

maiu an. cur. Nr. 890. s'a adresatu catra Consistoriulu nostru cu o scrisóre din carea estragemu urmatóriele: „Am primitu incunoscintiare că unele persóne bisericesci se plangu cumca in comitatulu Uniadorii, administratiunea civila nu ar ajutá de ajunsu desvoltarea scóleleru confessionali. Te asecurám Ilustrissime Domnule Episcópe, că nici nóue nici inspectorului regescu de scóle, nu ni s'a facutu nici o recercare in caus'a scolara, ce se nu-o fimu deliberatu cu tóta promptitudinea, si bunavointia. In sine noi urgemu si reflectamu mai cu zelu pre oficialii de sub jurisdictiunea nóstra că se-si tienă si se-si cunósca de prim'a detorintia a loru desvoltarea educatiunei poporului. Daca asiu scí ca cutare diregatoriu nu-si implinesce detorinti'a facia cu scól'a, de locu ce mi-ar veni la cunoscintia asemine casu, nu asiu intardiá nici intru a-lu constringe pe respectivulu la implinirea detorintiei sale nici intru alu pedepsi.

Deci cu acea rugare vinu Ilustrissime Domnule Episcópe, că se indrumati pe organele bisericesci ca indata candu vedu cumca atare diregatoriu administrativu politicu este neglidentu séu intardietoriu in afacere scolara, numai decât se mi-lu areti mie.“

Acést'a scrisóre binevointórie fiindu in interesulu invetiamentului, — din partea consistoriului, s'a cerculatu organeloru submanuate spre intrebuintiare.

* **Gambett'a in Cahors**, unde a mersu Sambat'a trecuta pentru a esistá la desvalirea statuei ridicata intru amintirea celor cadinti in 1870 a fost primitu cu onorurile, ce se indatinéza a se dá numai suveraniloru. „Sambata sér'a orasiulu a fost iluminatu si Gambetta a trebuitu se se arate poporului. Cu acésta ocaziune a zisu ca nu unu omu, ci unu principiu trebue aclamatu, si acestu principiu este republica! Primirea din Cahors i aduce aminte, ca elu este unulu din cei mai credinciosi servitori ai democratiei. La desvalirea monumentului pentru cei cazuti la 1870. Gambetta a zisu cam urmatórele: Armata s'a ridicatu prin republica, si ridicarea Frantiei s'a facutu prin armat'a care a devenitu una cu natiunea. Gratie sacrificieloru tiei, silintieloru tiei, silintieloru puteriloru publice, inteligentiei si prea zelósei lucrari a oficeriloru, precum si abnegatiunii de sine si buneii vointie a trupeloru. Franti'a asta-di e in stare se-si apere integritatea si independenti'a, daca ar fi amenintiate; insa tocmai acésta situatiune este prima garantia a pacii. Se amenintia si se ataca numai popórele slabe; cele tari sunt respectate, daca sunt stapane pe ele si nu suferu nimicu, ce ar fi in contra intereselor si demnitatii natiunii. Forti'a si onórea Frantiei este astadi desvoltarea maririi sale printr'o prevedere si inteligentia nationala. Acest'a e unu adeveru, pe care l'a intielesu fórté bine sufragiulu universalu si pe care lu-proclama cu puternic'a sa voce.“

* **„Pneuma“** in Nicaeno-Constantinopolitanum, studiu esegetico-dogmaticu de Simeon Popescu, profesor de teologia si asesoru consistorialu, este titlulu unui opu aparutu de curendu in tipografi'a archidiecezana din Sibiu. Editur'a Autoriului. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

* **In Dobrogea**, precum cetimu in foile din Romani'a se continua cu multa sporiu lucrările pentru scóle, si in curend voru fi terminate in cele mai multe comune.

* **Tiarulu Rusiei** a primitu dilele trecute o deputatiune a jidoviloru din Russi'a. Cu acésta oca-

siune tiarulu a declarat, ca nu face deosebire intre supusii sei din privinta religiei seu a nationalitatii. Autori tuturor turburarilor sunt numai anarhistii, cari au luat pre evrei dreptu pretextu. Persecutiunile voru inceta inse pentru totdeauna. Deputatiunea a ramas foarte multumita de aceste promisiuni si de bun'a primire. Intr'aceea inse persecutiunile contra ovreilor se continua in tote partile Russiei.

* **Stirpirea omidiloru** Când de cu primavéra nu s'au pututu curati intr'unu modu radicalu omidele aflate in arbori, si au mai ramas ici colo câte o casutia, seu, din omisiune, ori nesciintia nu s'au curatitu si acele inele ce se afla pe ramurile loru, si cari se numescu „Somnisoru,” in cât mai tardiu inviandu omide, se se napustésca asupra frundiilor si fructelor, causandu-le mai acelasi reu ca si când nu ar fi fost curatite de locu, totu mai este unu midilocu de-a scapa arborii de acesti vrasmasi.

Midiloculu celu mai practic u si eficaciu lucru de facutu este: se se ié o pensula, bidinea seu mai bine disu, unu pamatufu de trentie ori carpe legate in verfulu unei nuele, si muindu-se intr'unu vasu cu gazu de taria de la 32—36 grade, se se stropésca tote acele cocolose de omide ce se gasescu, diminiéta pana la 6 ore, gramadite pe ramurile arborilor. Multu dupa 3, 4 ore de la intrebuintiarea acestei stropiri, se va observa ca nici unu din omide nu va mai fi cu viétia, ci din contra mórte cu capetele in susu.

Esperiinti'a acésta facuta si de insu-mi anulu curinte la arborii ce amu in gradina mosiei mele m'a convinsu ca pe langa estirpare, fara cea mai mica vatamare arborilor, se póte combate, cu succesu, si nereproducerea acestoru insecte, celu putienu pentru ore-care timpu.

Si déca acésta sistema ar fi cât de cu rendu si generalminte aplicata, succesulu ar fi si mai mare si mai salutaru.

Binevoiti, ve rogu d-le redactoru, a primi si cu acésta ocaziune marturisirea celei mai destinse consideratiuni din parte-mi. *El. Vergatti.* „Rom.“

* **Fotogrametria.** — *Kölnische Zeitung* publica urmatóarele informatiuni: „In siedinti'a de la 18 Martie a asociatiunii arhitectiloru si ingeniariiloru din Aix-la-Chapell, d. Meydenbauer, inspectoru, de constructiuni la Marburg, a facutu o conferintia asupra mesuratórei pieselor de arhitectura si a teramuriloru cu ajutoriulu fotografiei si a aretatu câte-va din rezultatele acestei metode care au interesatu foarte multu pe publicu. Profesori si scolari din scól'a tehnica superióra din Aix-la-Chapell, facusera anulu trecut, pe timpulu unei caletorii de studii, nisce schitie a edificioru din Colmar si facusera in acelasi timpu fotografii cu ajutoriulu aparatelor construite de d. Meydenbauer. S'a constatat ca desemnurile geometrice obtienute dupa fotografiile facute in câte-va minute se asemena in chipulu celu mai exactu cu acelea ce fusesera dobandite printr'o mesuratóre cu multa ostenéla in câteva zile, dupa metoda obicinuita. Afara de aceste lucrari, a caror sigurantia a fostu probata comparandu-le directu cu lucrarile indeplinite dupa metodele ordinare, s'au mai facutu naintea adunarii arhitectiloru si ingineriloru si alte esperiintie cari indica in chipulu celu mai lamuritu natura si insemnatatea fotogrametriei; procedeuu pórtu in adeveru acestu nume.

„Au fost aretate, spre esemplu, schitie si vederi dupa o moschea din Siraz, a carei constructiune este din alu IX-lea secolu si care nu este nici macar mentionata in istoria artei. Fotografiile fusesera facute in câte-va ore, cu ajutoriulu aparatelor d-lui Meydenbauer, de catre doctorulu Scholz, membru alu espeditiunii trimisa in Persia spre a observá trece-rea Venerei pe de asupra sórelui.

„D. Maydenbauer facuse apoi pe indelete schitiele si vederile prin metoda geometrica.

„Fanatismulu poporatiunii ar fi facutu negresitu peste putintia o mesuratóre lunga si amenuntita a moscheii dupa metod'a ordinara. D. Meydenbauer a espusu adunarii teori'a mesuratórei fotogrametrice, si nisce esperiintie facute la scól'a tehnica de catre profesorii Everbeck si Henrici au probatu ca nou'a metoda este pe catu se póte de lesne de intrebuintiatu. Ea este folositóre mai alesu când e vorba de-a se face ridicari cu totulu esacte, si când lips'a de timp, de bani seu dibacie personala impiedica de-a le face prin metoda ordinara, spre esemplu, când aste vorba de edificii nationale, mai alesu in espeditiunile sciintifice, ale caroru rezultate sunt totdeauna defectuóse si putienu sicure din punctulu de vedere alu mesuratórei, cu totu devotamentulu de care ar da proba de persónele care iau parte la aceste espeditiuni.

„Fotogrametria va procurá negresitu archeologiei mijloculu de-a completa rezultatele exploratiunii atât de costisitóre de prin tierilo a caror civilizatiune este stinsa si de-a formá o adeverata istorie comparata asupra arhitecturii diferiteloru popóre. R.

Concursu.

Pentru ocuparea parohiei vacante gr. orient. din *Giul'a-germana*, in Protopopiatulu Chisineului se escrie concursu cu terminu de alegere pe **1 Iulie a. c.**

Emolumintele sunt urmatóarele:

1. 40 jugere pamentu aratoriu.
2. Unu lantiu pamentu pentru legumi.
3. Birulu preotiescu dela 30 de case cu 60 patrare de pamentu, câte un'a vica de grâu de unu patrariu; éra dela 130 de case câte o jumetate vica de grâu, dela lacai 50 cr.
4. Stólele si anume:
  - a) Pentru cununia cu logodna, vestirile, relatiiune, fundatiune si a Dlui Protopopu 6 fl. v. a.
  - b) Pentru inmortentarea prunciloru pana la 7 ani 1 fl. 50 cr.
  - c) Pentru inmortentarea individiloru preste 7 ani:
    - d) Dela cei avuti (clas'a I.) prohodu, punerea in cosciagu, trei evangelisti, predica, ertatiune, 6 evangeliu pe drumu, deslegare, evangeli'a lui Lazaru 12 fl. v. a.
    - e) Dela cei cu avere de midilocu (clas'a II.) prohodu, unu evangelistu, predica, ertatiune, 4 evangeliu pe drumu, deslegare, evangeliu lui Lazaru 8 fl. v. a.
    - f) Dela cei mai seraci (clas'a III) prohodu, ertatiune, 2 evangeliu pe drumu, deslegare 5 fl. v. a.
    - g) Pentru unu estrasu familiaru in caus'a asentarei seu in cause private, seu si in casuri mortuali 1 fl. v. a.

Tóte celelalte functiuni dupa cum arata stóla.

5. Cas'a parochiala cu 3 chilii, culina, 2 camere, grasdu, si colna pentru lemne, tóte acoperite cu sindila.

Se obsérva ca alegendulu preotu va fi indatoratu ca conformu §-lui 8 din Regulamentulu pentru parochii — intrunu anu de dile dela mórtea preotului, adeca: pana cu finea lui Ianuarie 1882 se inparta in jumetate tóte beneficiile parochiali cu veduv'a si orfanulu remasu de parochulu defunctu.

Recurentii sunt avisati cá recursurile instruite cu testimoniu despre absolvirea aloru 8 clase gimnasiali testimoniu de maturitate si testimoniu de cualificatiune clas'a prima, pana la 23 Iunie se le substérna la Dlu Protopopu tractualu Petru Chirilescu in Chitighazu (Kétegyháza); éra pana la terminulu desftu pentru alegere se se prezenteze la biserica pentru a-si areta desteritatea in cantari si oratorie.

Datu din siedinti'a com. parochialu gr. orient. din Giula-germana la 10 Maiu 1881.

In contielegere cu mine: **Petru Chirilescu**, protopresbiteru.

In urm'a ordinaciunei Veneratului Consistoriu de dto 21/III. 1881 Nr. 171 se deshide concursu pentru intregirea vacantei parochie din comun'a **Ghermanu**, protteratulu Versietului cottulu Timisiului cu terminu de alegere **14-lea Iunie a. c.**

Emolumintele sunt:

1. Una sessia de 36 jugere de pamentu aratoriu classa I-ma comosata.
2. Stóla indatinata dela 70 de case si dele 15 case din fili'a Jamulu mare.
3. Cuartiru liberu cu gradina.

Fiindu acésta parochia de a II. elasa doritorii de a recurge suntu avisati a-si tremite recursese sale Reverendissimului Domnu protteru Ioane Popovicu Mercina per Varadia totudeodata au a se presenta in vreo domineca séu serbatóre in santa biserica pentru de a-si aretá desteritatea in cantari si oratie.

Ghermanu in 10/5 1881.

Comitetulu parochialu

In contielegere cu Dlu protopresbiteru tractualu.

Pentru parochi'a **Pm. Campani** cu filia **Pm. Valani** in protopresbiteratulu Papmezeului — care prin conclusulu Ven. Consistoriu Oradanu din 16/28 martiu Nr. 259 B. pe basa protocóleloru sínódeloru parochiale sau decratatu de parochie de a III. elasa, — asiguranduse fiitorulu si alegendulu preotu despre unu venitu de peste 400 fl. v. a. din ambele comune.

Doritori de a ocupa acésta parochie au de asi trimitte petitiunile pana marti **in 26 maiu v. la** subscrisulu protopresbiteru — când de odata se va tienea si alegerea.

Datu Pm. Campani 1. Maiu 1881.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Eli'a Moga** m. p. Prot. Papmezeului.

Pentru ocuparea prin alegere a postulu invetiatorescu la class'a superióra (II) din cetatea **Jul'a magiara**, (districtulu Bichisiu) prezentandu-se la primul terminu numai unu recurentu, prin acést'a se escrie de nou concursu pe terminulu de **21. Iunie vechiu** (3. Iuliu nou) 1881 (domineca dupa sant'a Iurgia.)

I. Emolumintele.

1. cortelu in natura.
2. 500 fiorini in v. a. dreptu salariu anualu.
3. 20 fiorini pentru incaldirea locuintei invetiatorului preste iérna. (Éra pentru incaldirea scólei trei orgii de lemne in natura.)
4. Accidentiele dela inmormentari, ori alte functii bisericesci, la care ar fi poftitu.

II. Cualificatiunea recurentului.

- A) Testimoniu despre absolvirea preparandiei si facerea examenului de cualificatiune.
- B) Purtare morala buna.
- C) Pe langa limb'a materna se scia perfectu si limb'a magiara.

III. Detorintiele extraordinarie ale alegandului.

- a) Conducerea stranei si a corului in si afora de biserica si scóla.
- b) Din 2—3 studii a face eleviloru esplicari si in limb'a magiara, ca insusindu-si dinsi si terminii magiari, se póta de-a dreptulu intrá si in scólele mai inalte ale statului.

Doritorii, cari voru a reflectá la acestu postu, au se-si inainteze petitiunile loru, instruite cu trebuintiósele dovedi, la subsemnatulu comisariu consistorialu in Aradu, celu multu pana sér'a la 6 óre din 20. Iunie v. 1881, si pana in diu'a alegerei, in di de domineca, séu in di de misa, sé-se prezenteze in biserica, spre a cantá.

Comitetulu parochialu.

Prim: **Mircea Vasiliu Stanescu**, m. p. Comisariu Consistorialu esmisu cu harti'a de sub Nrulu 131/881. scol.

Pentru parochi'a de class'a III. **Meragu**, inbinata cu postulu invetiatorescu in tractulu Beiusiului, amesuratu ineuviintiari Ven. Consistoriu oradanu din 25. febr. 1880. Nr. 107. B. se escrie concursu cu terminu de alegere pe **7. Iunie a. c.** Duminec'a taturoru sfintiloru.

Emolumintele sunt ca la preotu: a) pamentu parochialu de 3 cubule semanatura. b) 50 mesuri cucuruзу. c) stólele indatinate;

Ér salariulu invetiatorescu: 7. cubule de bucate; 44 fl. bani gata; 6 orgii de lemne; done mesuri de pasula, si 50 portiuni de fenu si atátea de paie.

Recurentii vor avea a-si tramite documentele sale pana la terminulu indicatu la subscrisulu.

Beiusiu, in 11. Maiu 1881.

Pentru comitetulu parochialu.

Vasiliu Papp, m. p. Protopopulu Beiusiului.